

in Paradisum

■ muziek rond het thema herinnering

"As poetry is the harmony of words, so music is that of notes; and as poetry is a rise above prose and oratory, so is music the exaltation of poetry."

Henry Purcell.

kooromgang abdij Silvacane (FR), foto Dirk Smits

*November is traditioneel de maand waarin we de overledenen ge-
en herdenken. Samen met de hoogdag van Allerheiligen vormt dit
een liturgisch tweeluik.*

*Daarnaast wordt november ook gekenmerkt door de jaarlijkse
herdenking rond het einde van de Eerste Wereldoorlog die aan
zovele soldaten en burgers het leven heeft gekost.*

*Maar uiteindelijk willen we met dit programma de vrede bezingen:
vrede nu bij leven en vrede later als we er niet meer zijn. Zoals
Purcell het terecht neerschrijft & samenvat: **music, poetry &
harmony!***

*De muzikale en geschiedkundige rijkdom van dit concert-
programma garandeert interesse uit een breed concertpubliek.
Bovendien kan het programma ad libitum aangevuld worden met
andere kunstvormen zoals teksten of projecties.*

november concert
Chapel Voices Antwerpen

project 2016

in Paradisum

Chapel Voices Antwerpen is een relatief jong ensemble gehuisvest in diverse kerken in het Antwerpse en (be)geleid door kathedrale ere-kapelmeester Jan Schrooten als dirigent-in-residence.

Het vocaal ensemble heeft als enige doel muziek maken met elkaar. Ver weg van competitie en prestatiedrang nemen we elkaar, en u, mee op een reis naar schoonheid. Een beetje vergelijkbaar met de tijd van de troubadours die doorheen het land trokken met hun muziek en verhalen.

De groep is erg heterogeen samengesteld. De zangers hebben allen een verschillende voorgeschiedenis en mogelijkheden. Daar waar een enkeling reeds jaren zingt, zijn anderen net hun zangcarrière begonnen. Het Antwerps Kathedraalkoor, Capella Sancti Pauli, Schola Gregoriana Antwerpen, Chorale Caecilia, Octopus, Capella Caroli Borromei... zijn hun bakermat.

Het programma wordt opgebouwd rond drie funeral services. Thomas Morley (1557-1602), Henry Purcell (1659-1695) en William Croft (1678-1727) toondichtten elk op een eigen manier de teksten uit het Book of Common Prayer. De Anglicaanse kerk kent niet echt een requiem zoals wij die gewend zijn. Het is pas in de 20ste eeuw dat teksten uit de katholieke requiemmis verwerkt worden in concertante requiems van Howells, Britten of Rutter.

De vrij poëtische teksten zijn de basis van elke herdenkingsdienst in Engeland. Morley – tijdgenoot van Shakespeare – was één van de eersten die de teksten op muziek zette. Er is echter weinig geweten over deze burial sentences tot aan de herontdekking ervan door William Croft. De burgeroorlog heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat er weinig originele bronnen overgebleven zijn. De vroegste – gedeeltelijke - bron dateert uit 1617. Het is dus niet zeker dat er geen latere toevoegingen geweest zijn aan deze partituur.

Na hem zouden er nog velen volgen zoals één van de grootste componisten: Thomas Tomkins (1572-1656). Het is echter Henry Purcell die onlosmakelijk verbonden is met de funeral sentences. De funeral music for Queen Mary – met muziek van Thomas Morley – wordt tot vandaag herhaaldelijk uitgevoerd in een liturgische en concertante context. De eigenlijke funeral sentences heeft Purcell op vrij jonge leeftijd gecomponeerd. Voor de begrafenis van Queen Mary voegde hij enkele composities toe. De mythe die rond de muziek ontstond werd alleen maar versterkt toen dezelfde muziek korte tijd later weerklonk tijdens Purcell's begrafenis in november van hetzelfde jaar 1695. Maar het is toch vooral de melancholie en expressie die in de muziek zit wat ons tot op vandaag aantrekt. Purcell's werk werd hertaald in verschillende films. Meest bekend in a Clockwork Orange van Stanley Kubrick en ook in Le souvenir d'un avenir van Chris Marker.

in Paradisum

Net zoals Thomas Morley was William Croft kapelmeester weliswaar aan een ander gerenommeerd muziekinstituut: Westminster Abbey. Als opvolger van John Blow zette hij de lijn van grootmeesters verder. Hij componeerde tal van bekende werken maar zal toch vooral herinnerd worden door zijn versie van de funeral sentences.

Deze zetting wordt beschreven als: “glorious work of near genius”. Eén van de zinnen heeft Croft echter niet zelf gecomponeerd. Thou knowest, Lord haalt hij uit de Music for the Funeral of Queen Mary van Henry Purcell. Hij zegt er zelf over:

“...there is one verse composed by my predecessor, the famous Mr Henry Purcell, to which, in justice to his memory, his name is applied. The reason why I did not compose that verse anew (so as to render the whole service entirely of my own composition) is obvious to every Artist; in the rest of that service composed by me, I have endeavoured as near as I could, to imitate that great master and celebrated composer, whose name will for ever stand high in the rank of those who have laboured to improve the English style...”

Croft's funeral sentences werden gezongen tijdens de begrafenis van George Frederic Handel in 1759 en zijn sindsdien hernomen bij elke herdenking van nationaal belang. De meest recente zijn de begrafenis van Diana, princess of Wales (1997), Queen Elizabeth, the Queen Mother (2002) en Barones Thatcher (2012). De allereerste uitvoering en – zonder enige twijfel – eveneens de grootste was tijdens de begrafenis van Lord Nelson in januari 1806. De muziek werd uitgevoerd door 100 zangers uit de koren van Saint-Paul's, Westminster Abbey, the Chapel Royal, Saint-Georges Chapel en Windsor Castle Chapel.

Chapel Voices is trots dergelijk belangrijk programma voor u te kunnen en mogen zingen. Poëzie, melancholie en expressie gaan hand in hand met emotie en grootsheid. Muziek met een geschiedenis van 170 jaar!

Tijdens onze concerten zijn we op zoek naar emotie. We zingen voor het publiek maar vooral voor elkaar. We zoeken naar interne harmonie en trachten u als publiek daarin mee te nemen.

Verwacht geen spektakel maar wel de eerlijke koorzang zoals die al eeuwen door amateurs gepromoot wordt weze het rond de keukentafel van William Byrd als in de vele parochie-kerken ten velde.

Onlangs deze bewuste bescheiden keuze heeft Chapel Voices reeds heel wat op het repertoire: Nine lessons & Carols in Saint-Boniface, Sieben Letzte Worte van Heinrich Schütz, delen uit de Johannespassie van Bach, polyfonie van oude Vlaamse meesters, parels uit de Spaanse renaissance, romantiek en twintigste eeuwse muziek. Onlangs werd een eerste succesvolle concertreis naar Zuid-Frankrijk afgesloten met een druk bezocht concert in de Abdij van Frigolet.

in Paradisum

*Man that is born of a woman hath
but a short time to live, and is full of
misery. He cometh up, and is cut
down, like a flower; he fleeth as it
were a shadow, and ne'er continueth
in one stay.*

*In the midst of life we are in death: of
whom may we seek for succour, but
of thee, O Lord, who for our sins art
justly displeas'd? Yet, O Lord God
most holy, O Lord most mighty, O
holy and most merciful Saviour,
deliver us not into the bitter pains of
eternal death.*

*Thou knowest, Lord, the secrets of
our hearts; shut not thy merciful ears
to our prayer; but spare us, Lord
most holy, O God most mighty, O
holy and merciful Saviour, thou most
worthy judge eternal, suffer us not, at
our last hour, for any pains of death,
to fall from thee.*

2014-18

100 jaar Grote Oorlog

alle info

Thomas Morley (1557-1602)
The Burial Sentences

I am the resurrection and the life
Man that is born of a woman
Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts.
I heard a voice from heav'n

Henry Purcell (1659-1695)
The Funeral Sentences

Man that is born of a woman
In the midst of life
Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts I
Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts II

William Croft (1678-1727)
The Burial Sentences

I am the resurrection and the life
Man that is born of a woman
Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts.
I heard a voice from heav'n

*Dit programma wordt (o.v.) omkaderd met instrumentale
intermezzi en enkele gepaste a capella motetten.*

(afbeelding links boven: State Funeral Lord Nelson, 1806)

chapelvoices.antwerpen@live.be
0479 99 41 52 (Dirk Smits)
03 324 19 25 (Jan Aerts)